

9 maart 2010, 20.00 uur

Vlinders en libellen in Lelystad en omgeving – *Albert Vliegthart*

KMTP Groei & Bloei, Afd. Lelystad
Buurthuis de Krakeling, Fjord 155
te Lelystad.

Leden gratis; niet-leden € 2,50

11 maart 2010, 20.00 uur

Vlinders en hun omgeving –
Ineke Koopmans

KMTP Groei & Bloei, Meppel
Schouwburg Ogterop, Zuideinde
70 te Meppel.

Leden gratis; niet-leden € 3,50

18 maart 2010, 20.00 uur

Vlinders en libellen – *Albert Vliegthart*

De NES (Nieuwe Eper Sociëteit),
Villa Vijvervreugd, naast de Grote
Kerk, Beekstraat 1 te Epe.

Leden gratis; niet-leden € 4,00;
ontvangst met koffie e.d. vanaf
19.30 u.

12 april 2010, 20.00 uur

Vlinders in de tuin – *Albert Vliegthart*

KMTP Groei & Bloei, Afd.
Hellendoorn/Nijverdal,
Gebouw 'de Regenboog' achter
de gereformeerde Kerk,
Zaal 'Het Spectrum',
H. Wormserstraat 5 te Nijverdal.

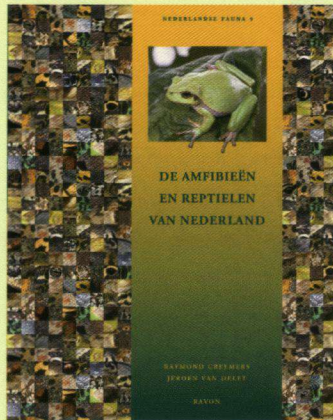
Leden gratis; niet-leden € 2,50

13 april 2010, 20.00 uur

Vlinders en Libellen – *Ineke Koopmans*

KMTP Groei & Bloei, afd. Rijssen/
Holten, speeltuingebouw de
Hoge Es, Teunis Lodderstraat 13
te Holten.

Leden gratis; niet-leden € 2,50

De amfibieën en reptielen van Nederland

De amfibieën- en reptielenatlas is eindelijk uit! Het negende deel in de serie Nederlandse Fauna heeft lang op zich laten wachten, maar is opnieuw mooier dan alle voorgaande delen.

Amfibieën en reptielen behoren tot de best bekende en meest beminde diergroepen van Nederland, maar ook tot de minst soortenrijke. Het boek behandelt de 23 inheemse soorten, aangevuld met 3 exoten en 4 zeeschildpadden die soms als dwaalgast in de Noordzee terecht komen. Het moet voor de auteurs een ongekende luxe zijn geweest om daar een boek van bijna 500 bladzijden over vol te mogen schrijven. De soortteksten van de inheemse soorten beslaan gemiddeld maar liefst 10 pagina's per soort. Ter vergelijking: in de dagvlinderatlas is dat drie pagina's per soort en in de atlas van wespen & mieren slechts een halve pagina per soort! Ruimte genoeg dus om de schat aan informatie kwijt te kunnen die RAVON met behulp van vele vrijwilligers in de loop der jaren heeft verzameld.

De degelijkheid van de soortteksten is dan ook een sterk punt van het boek. In de soortteksten komen zaken als herkenning, levenscyclus, gedrag, habitat, verspreiding, trend en bescher-

ming uitgebreid aan bod. De tekst wordt geïllustreerd met een groot aantal prachtige foto's van de soorten, pentekeningen van de verschillende levensstadia en kenmerkende foto's van de leefgebieden. De jaarritmiek van de soorten wordt geïllustreerd met fenologiegrafieken van de adulten, de juvenielen en bij de amfibieën ook de eieren en de larven. Ook de verspreidingskaarten geven veel informatie. De verspreiding in de periode 1971-1995 kan worden vergeleken met die in de periode 1996-2007 en je kunt zien wat de bezettingsgraad is van elk uurhok. Voor de reptielen wordt daarnaast nog een kaart gepresenteerd waarop de trend in die bezettingsgraad te zien is, wanneer de twee periodes worden vergeleken.

Natuurlijk bestaat de atlas niet alleen uit soortteksten, maar ook uit een aantal hoofdstukken met algemene informatie. Meest informatief vond ik het hoofdstuk waarin het voorkomen van de verschillende soorten in het Nederlandse landschap wordt behandeld, met duidelijke foto's van de belangrijkste landschapstypen. Maar het grappigst is het hoofdstukje 'Cultuurhistorie: fictie en feiten', waarin het ontstaan van allerlei sprookjes over amfibieën en reptielen wordt verklaard. Zo zou paus Alexander bijvoorbeeld in lang vervlogen tijden een vuurvaste mantel van salamanderwol hebben gedragen!

Ten slotte moet nog genoemd worden dat bij de atlas een CD geleverd wordt met de geluiden van alle padden en kikkers. Tof! Wie de verspreidingskaarten van de soorten goed bekijkt valt iets op: er wordt door de mens ongelofelijk veel heen en weer gesleept amfibieën en reptie-

len. Van alle salamandersoorten komen in Nederland door de mens uitgezette populaties voor en dat geldt ook voor verschillende soorten kikkers, padden en reptielen. Hieruit blijkt maar weer dat mensen erg begaan zijn met deze dieren en de atlas zal daarom door velen met veel plezier gelezen worden.

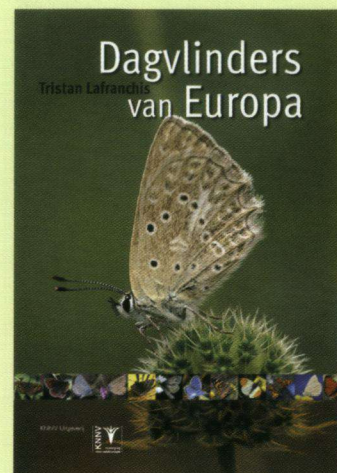
Raymond Creemers, Jeroen van Delft (red.), RAVON, 2009
De Amfibieën en Reptielen van Nederland
Stichting RAVON, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis en EIS-Nederland
Extra: CD met geluiden van de Nederlandse kikkers en padden
Prijs: € 49,95.
ISBN 9789050113007.

Tim Ternaat

Dagvlinders van Europa

Op www.vogeldagboek.nl stond een recensie van de veldgids Dagvlinders van Europa, vertaald door medewerkers van De Vlinderstichting. Met dank aan Adri de Groot publiceren wij die recensie nu in Vlinders. Dan hoort u ook eens van een ander wat een mooi boek het is!

Al jaren geldt 'de Lafranchis' als de beste determinatiegids voor

de dagvlinders van Europa. De Engels- en Franstalige uitgaven zijn bestsellers. Nu is dit boek ook in het Nederlands verschenen. Ook de Nederlandstalige editie zal zeker tot de onmisbare (vakantie)boeken van alle vlinderaars gaan behoren.

Er bestaan veel vlinderboeken, van uiteenlopende dikte en inhoud. Deze veldgids combineert alle positieve punten: hij is (redelijk) handzaam, alle Europese soorten staan erin (in de Nederlandse uitgave zelfs uitgebreid met de Canarische eilanden, Madeira, de Azoren en Cyprus), de pakweg 1400 foto's van de 450 soorten zijn duidelijk (en kleurrijker dan in de Engelse uitgave) met zo nodig pijlen naar opvallende kenmerken en er zijn uitstekende sleutels waarin alle bijzonderheden van de soorten staan. Een complete gids, volkomen gericht op determinatie in het veld.

Bij elke soort staan ook nog eens de verspreidingsgebieden met kaartjes alsmede de biotoop waar de vlinders te vinden zijn. In een apart hoofdstuk staan per familie en soort de waardplanten vermeld. Ook hier: kort maar krachtig, geen diepgaande informatie die je in het veld mee zou moeten zeulen.

Bij de vertaling en de bewerking van Dagvlinders van Europa zijn waar mogelijk gegevens over Nederland en België toegevoegd, met name over de verspreiding. Bij Nederlandse standvlinders is bij de beschrijving een blauwe vlinder geplaatst, zodat je meteen weet of de soort in ons land voorkomt. Voor (vakantie)gangers naar de Zuid-Europese eilanden heeft Albert Vliegthart de alleen daar voorkomende vlinders beschreven. Herkenning van sommige soorten is slechts mogelijk aan de

genitaliën; daarvan zijn tekeningen. De auteur wilde liever de oorspronkelijke wetenschappelijke namen gebruiken, daarom is er een bijlage waarin ook de wetenschappelijke namen volgens de nieuwste taxonomische inzichten staan.

Verder uiteraard met indexen van Nederlandse en wetenschappelijke namen en zelfs een checklist van alle vlinders met daarvoor een vakje om je waarnemingen aan te kruisen. Voor de 'twitchers'.

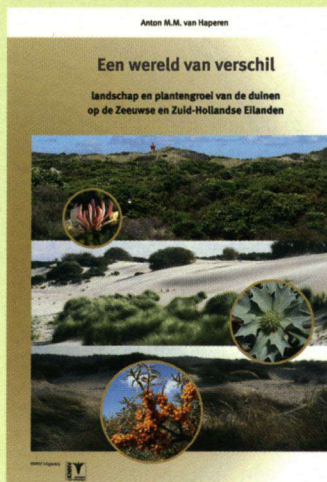
Tot slot. Ik beschik niet over 'de Lafranchis' (je kan tenslotte niet alle boeken hebben...). Tijdens vakanties in Zuid-Frankrijk was het vaak tobben met verschillende gidsen om alle soorten te determineren. De blauwtjes, trouwens ook de zandogen, drevens me soms tot wanhoop, in elk geval in het zweet. Met dit uitstekende boek bij of in de hand zal herkenning veel gemakkelijker zijn.

De omslag is wat slap, daarom ga ik het snel met plastic 'kafte' om te zorgen dat het boek bij het ongetwijfeld veelvuldig gebruik netjes blijft.

Adri de Groot
www.vogeldagboek.nl

Een wereld van verschil. **Landschap en plantengroei van de duinen op de Zeeuwse en Zuid-Hollandse Eilanden**

De KNNV-Uitgeverij heeft samen met Staatsbosbeheer weer een prachtig boek uitgebracht. Duinspecialist Anton van Haperen is de auteur van dit fraaie hardcover boek. Wie een boek verwacht met allerlei verspreidingskaartjes van bijzondere duinflora, heeft het mis. Mensen die een band hebben met duinen en zich interesseren in

landschapsdynamiek en/of een botanische interesse hebben, zullen smullen van dit boek.

Het boek beschrijft het landschap en plantengroei van de duingebieden van de Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden. Het gaat hier om de duingebieden die zich onderscheiden van de andere kustdelen omdat ze geografisch gezien een eigen positie innemen. Deze eilanden zijn uniek omdat ze worden afgewisseld door riviermondingen en zeegaten met een oost-naar westoriëntatie.

Wat meteen opvalt aan het boek zijn de bijzonder mooie foto's van de duinflora en de verschillende landschappen, die het boek een kleurrijk uiterlijk geven. Pas later in het boek komen aspecten aan bod die je in een duinethema verwacht. De rol van het konijn, maar ook de geschiedenis en gebruik van de duinen door de mens. Erg handig is de bijlage die de onderscheiden plantengemeenschappen zorgvuldig beschrijft en waaraan diagnostische plantensoorten zijn gekoppeld.

Wie dieper in het boek duikt, ontdekt wel dat het zware kost is, die meer voor wetenschappers is weggelegd. Technische inleidende hoofdstukken, die

goed onderbouwd worden door veel studies en PQ-opnames gaan over naar fysisch-chemische bodemeigenschappen. De teksten zijn rijk geïllustreerd door grafieken en tabellen, die soms zeer complex zijn. Het boek is rijk aan geobotanische verkenningen, waarin vooral wordt ingegaan op de Rode Lijst-soorten. Er wordt goed uitgelegd wat de verschillende duinlandschappen inhouden; deze kunnen variëren van zwakzure duingraslanden tot kalkrijke schraallanden. Misschien gaan de fysisch-chemische en geologische verschillen in de structuur van het duinzand wat ver voor de 'gewone' lezer. Maar bijzonder is wel dat aangetoond wordt dat het zand per eiland geclusterd wordt. Hieraan wordt de beweging van het zand gekoppeld, met andere woorden: hoe beweegt de kustlijn?

Biologen en andere wetenschappers hebben voor € 60 een schat aan informatie. Voor de duinliefhebber zal niet alles even interessant zijn, maar het kan wel zeer leerzaam zijn. Het boek geeft een goed beeld hoe dynamisch de duinen zijn en laat zien dat er grote verschillen zijn tussen de onderlinge zuidwestelijke eilanden. Waarbij complimenten voor de zeer fraaie beeldselectie om deze grootschalige dynamiek te presenteren.

Anton van Haperen
KNNV Uitgeverij, 2009
Een wereld van verschil.
Landschap en plantengroei van de duinen op de Zeeuwse en Zuid-Hollandse Eilanden
Prijs: € 59,95.
ISBN 9789050113175.

Albert Vliegthart

Het bestellen van boeken bij KNNV Uitgeverij

Onderstaande boeken kunnen alleen worden besteld bij de KNNV Uitgeverij via www.knnvuitgeverij.nl of telefonisch via tel. 030 2333544. Prijzen zijn exclusief verzendkosten en geldig tot 1 mei 2010 zolang de voorraad strekt.

Dvd Dagvlinders in Nederland en Vlaanderen

Ruim vijf jaar is Annette van Berkel op pad geweest om alle vlinders in Nederland en Vlaanderen in hun leefomgeving op film te zetten.

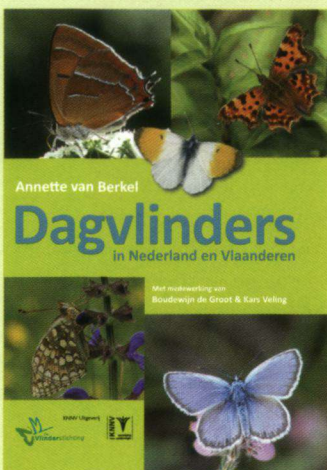
Alle aspecten komen aan de orde, waaronder de gedaante- en verwisseling van metamorfose. Daarnaast zijn er films over vier belangrijke landschappen (bos, heide en venen, grasland en de duinen) met de vlinders die zich daar thuis voelen. Via het menu kunt u alle dagvlinders van Nederland en Vlaanderen ook apart bekijken.

Het commentaar op de films is ingesproken door Boudewijn de Groot en Eva Zeijlstra.

Bestelcode: MM3

Prijs: € 14,95

Voor donateurs: € 12,95

De Dagvlinders van Nederland

Deze uitgave geeft, onder andere, een duidelijk beeld van het onderzoek naar dagvlinders in Nederland en de kenmerken van het Nederlandse landschap die voor het voorkomen van deze groep vlinders van belang zijn. De hoofdmoot van het boek is de uitgebreide beschrijving van alle in Nederland waargenomen dagvlinders. Per soort wordt ingegaan op leefwijze, vliegtijd, voorkomen in Nederland en de mogelijkheden om de betreffende soort voor het Nederlandse landschap te behouden.

Een standaardwerk voor liefhebbers, beheerders en beleidsmakers.

Bestelcode: NF7

Prijs: € 49,95

Voor donateurs: € 44,95

De Nieuwe Veldgids

Met dit boek - de meest complete gids voor Noordwest-Europa - kan iedere liefhebber bijna 150 soorten dagvlinders op naam brengen. De afgebeelde boven- en onderzijde van vrijwel iedere vlinder maken herkenning gemakkelijk. Andere belangrijke informatie als vliegtijd en zeldzaamheid zijn in één oogopslag duidelijk en waar mogelijk zijn ook rupsen en andere veldaspecten van vlinders afgebeeld. Voor moeilijke groepen, zoals blauwtjes en dikkopjes, geven speciale overzichtspagina's een duidelijk beeld van de kenmerkende verschillen. Dankzij het overzichtelijk aantal soorten en de heldere opmaak is deze veldgids voor iedere natuurliefhebber een belangrijke hulp bij het determineren van dagvlinders in de tuin én in de vrije natuur.

Bestelcode: VG11

Prijs: € 34,95

Voor donateurs: € 31,95

Veldgids libellen

Vierde druk met Rode Lijst van Nederland en Vlaanderen.

In deze gids worden alle 96 Noord- en Midden-Europese libellensoorten beschreven.

Bestelcode: VG9

Prijs: € 29,95

Voor donateurs: € 26,95

Ontdek Vlinders en libellen

In dit boek worden vijftig gebieden en de soorten die je daar kunt ontdekken besproken. Trek na het lezen van dit boek vooral je schoenen aan om zelf op pad te gaan! De uitgave van dit boek werd mede mogelijk gemaakt door het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Bestelcode: D121

Prijs: € 14,95

Voor donateurs: € 12,95

Bosrandbeheer voor vlinders en andere ongewervelden

In dit boek wordt besproken welke voorwaarden ongewervelden aan bosranden stellen. Er wordt niet alleen aandacht besteed aan de mogelijkheden die beheerders hebben om bosranden voor deze groep geschikt te maken, maar ook hoe getoetst kan worden of het beheer succesvol is geweest.

Bestelcode: D 82

Prijs: € 27,95

Voor donateurs: € 22,95

Dagvlinders in beeld

In dit boekje wordt de levenswijze van dagvlinders beschreven, gevolgd door een uitgebreide bespreking van 30 soorten dagvlinders die doorgaans te zien zijn in de stad of tijdens een wandeling. Een aantal van deze soorten staat ook afgebeeld op de uitklapkaart achterin.

Bestelcode: D46

Prijs: € 4,95

Voor donateurs: € 4,25

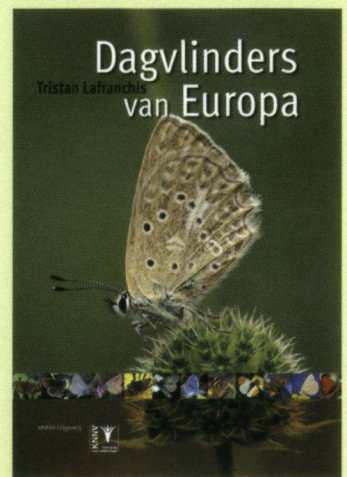
Nachtvlinders in beeld

Dit praktische boekje bevat naast een keur aan wetenswaardigheden een beschrijving van 43 soorten nachtvlinders en 11 rupsen. Achter in het boekje zit een handige uitklapkaart waarop de soorten overzichtelijk zijn afgebeeld.

Bestelcode: IB15

Prijs: € 4,95

Voor donateurs: € 4,25

Veldgids Dagvlinders van Europa

Dit is de Nederlandse vertaling door medewerkers van De Vlinderstichting van de in 2007 herziene veldgids van Tristan Lafranchis uit 2004.

Eenvoudige determinatiesleutels en meer dan 1400 kleurenfoto's van vlinders in hun natuurlijke omgeving maken het mogelijk om alle 450 soorten in het veld op naam te brengen. De gids is uitgebreid met de dagvlindersoorten van de Canarische eilanden, Madeira, de Azoren en Cyprus, die in de oorspronkelijke gids niet werden behandeld. Daarnaast is een uitgebreide waardplantenlijst opgenomen, waar zoveel mogelijk de Nederlandse namen worden vermeld van de soorten of families.

Bestelcode: VG24

Prijs: € 39,95

Voor donateurs: € 35,95

Het bestellen van artikelen bij De Vlinderstichting

Onderstaande artikelen uit De Vlinderwinkel kunt u bestellen door het overmaken van het verschuldigde bedrag op postbanknr. 513.44.25 o.v.v. bestelnummer, aantal en adresgegevens. Prijzen zijn geldig tot 1 mei 2010 en zolang de voorraad strekt. De prijzen zijn inclusief verzendkosten.

Vlinderherkenningskaart

Deze kaart toont in één oogopslag de algemeenste vlinders. Bestelnr. 0006
Prijz € 2,25. Bij afname van minimaal 20 stuks € 1,- per stuk.

Posters

Dagvlinders. Een kleurrijk overzicht met foto's van alle Nederlandse dagvlinders. Bestelnr. 0211.

Maak kennis met rupsen. Een poster met algemene rupseninformatie en foto's van 20 veel voorkomende rupsen. Bestelnr. 0212.

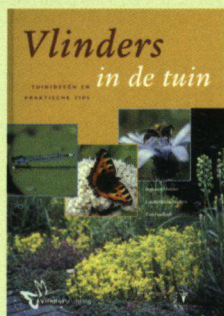
Maak kennis met nachtvlinders. Een poster met algemene nachtvlinderinfo en 20 plaatjes van dagactieve nachtvlinders. Bestelnr. 0213.

Prijz: eerste poster € 1,50 en elke volgende poster € 0,50. U kunt combinaties maken van deze drie posters. Rekenvoorbeeld: 2x dagvlinders, 1x rupsen en 1x nachtvlinders = 4 stuks dus 1x € 1,50 plus 3x € 0,50 = € 3,-.

Een libellen- of rupsenzoekkaart kunt u kopen bij Stichting Veldwerk NL, tel. 055 3667199, (www.veldwerknederland.nl).

Spreekbeurtpakket

Met een boekje over en plaatjes van vlinders. Bevat tevens de poster met foto's van alle dagvlinders en de vlinderzoekkaart. Bestelnr. 0301
Prijz € 4,50

Vlinders in de tuin

Dit boek is bedoeld voor iedereen die er plezier aan beleeft te zien welke kleine dieren meegenieten van de tuin en daar de inrichting en het onderhoud ook op wil aanpassen. Van een aantal soortgroepen kunt u lezen hoe de levenswijze is en wat u voor hen kunt doen in uw tuin. Prijs: € 11,50
Bestelnummer 0008
Voor donateurs: € 9,-
Bestelnummer 0009

Dvd Wij vlinders eisen

Educatieve dvd met duidelijke uitleg; geschikt voor kinderen vanaf 6 jaar. Bestelnummer 0604
Prijz: € 10,-

Verrekijkers

Bij het kijken naar vlinders en libellen is het reuze handig om een verrekijkertje bij de hand te hebben. Van een afstandje kunt u zo bepalen welke soort het is. De vermelde minimale afstand waarop scherp gesteld kan worden, kan per persoon verschillen. Met name bij oudere personen is deze afstand vaak groter. Voor de kijkers geldt een levenslange garantie mits de kijker normaal gebruikt wordt natuurlijk. We hebben enkele kijkers getest en goed genoeg bevonden om via De Vlinderstichting aan te bieden.

Bushnell 8x25 Powerview

Een degelijke compacte porroprisma kijker met een mooi helder beeld. Uitstekende prijs-kwaliteitverhouding. Prima kijker voor bril dragers.
Minimale instelafstand: 1,80 m
Gewicht: 260 gram
Bestelnummer: 0494
Prijz: € 81,-

Bushnell 8x32 Legend

Top dakkantkijker met maximale uitrusting: volledig waterdicht, volledig meervoudig gecoat, Bak-4 prisma en fasecorrectie, coating tegen beslaan van de lenzen. Presteert prima in de schemering! Een uitstekende allround kijker, maar als perfect getest voor vlinderstudie.
Minimale instelafstand: 1,20 m
Gewicht: 676 gram
Bestelnummer: 0499
Prijz: € 555,-

Libellen van Europa

In 2006 verscheen in Engeland de Field Guide to the Dragonflies of Britain and Europe: de eerste veldgids waarin alle Europese soorten, plus de soorten die in Europa kunnen worden verwacht, volledig worden behandeld. Deze gids is nu vertaald in het Nederlands en aangevuld met Nederlandse en Belgische informatie over zeldzaamheid en vliegtijd. Prijs: € 43,95; bestelnummer 041
Voor donateurs: € 37,95; bestelnummer 040

Pentax Papilio 8,5 x 21

Met de Papilio verrekijkers kunt u volgens de importeur vanaf 50 cm (!) tot oneindig vlijmscherp kijken. Ze zijn voordelig, maar leveren prima prestaties, mede dankzij het optische CLOSE systeem. De goede optiek staat borg voor een scherp en contrastrijk beeld, dankzij de multi-coated optiek en BaK4 glas. Met een vrije oogafstand van 15 mm is het prettig waarnemen. De kijker wordt geleverd met lensdoppen, draagtas en draagriem. En ook bij De Vlinderstichting-test kwam deze kijker als prima uit de bus, zeker door het lage gewicht en de zeer nabije scherpstelafstand. En... niet te vergeten vanwege de naam Papilio. Op www.vlinderstichting.nl vindt u op onze webwinkel een beoordeling van de Papilio door een tevreden gebruiker. Gewicht: 290 gram
Prijz: € 173; bestelnr 0491
Voor donateurs: € 133,-; bestelnummer 0493

